

10. Zaměstnanci používající v práci počítač a jiné ICT

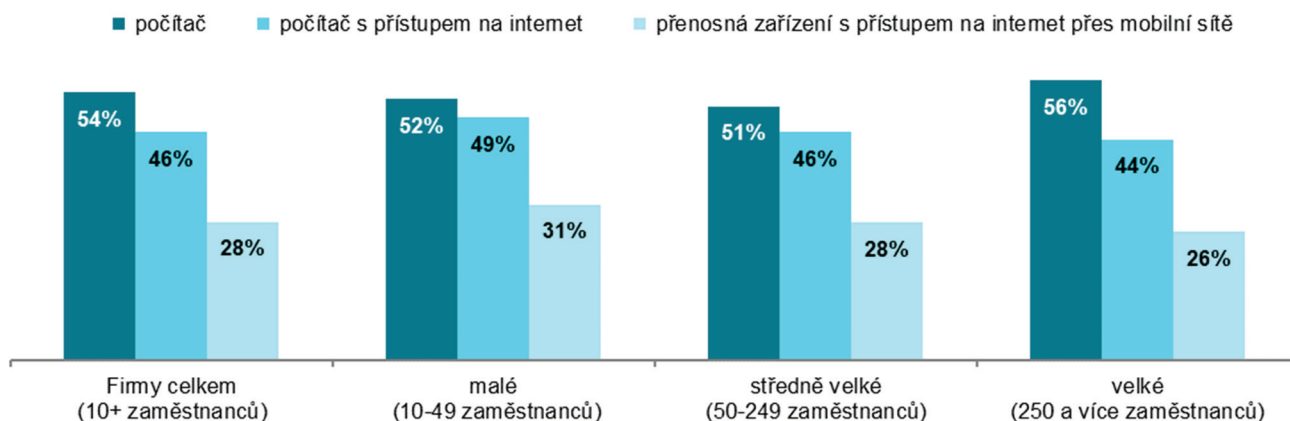
I když v Česku používají počítač již téměř všechny firmy s deseti a více zaměstnanci (98 %) a prakticky stejný podíl firem má i připojení k internetu, počítač v práci používá jen každý druhý zaměstnanec a zařízení s internetem jen necelá polovina zaměstnanců. Nižší podíl zaměstnanců používajících v práci počítače oproti některým jiným zemím EU je dán mimo jiné strukturou našeho hospodářství se silným zastoupením odvětví, kde pro velkou část zaměstnanců není používání počítačů a dalších IT nezbytné.

Hlavní zjištění

- V roce 2019 využívalo **počítač k pracovním účelům** 54 % zaměstnanců v podnikatelském sektoru ČR. Tento podíl se posledních letech stabilně držel těsně pod 50% hranicí a **v roce 2018 ji poprvé přesáhl**. Zatímco před 15 lety pracovalo v ČR s počítačem 38 % zaměstnanců, dnes je jejich podíl 1,5krát vyšší.
- Podíly zaměstnanců využívajících v práci počítač se mezi velikostními skupinami firem příliš neliší, **rozdíly nacházíme spíše mezi jednotlivými odvětvími**. Nejvíce zaměstnanců pracujících s počítači byl v roce 2019 v telekomunikacích a činnostech v oblasti IT (shodně 95 %). Nejmenší byl naproti tomu v odvětví nazvaném ostatní administrativní a podpůrné činnosti (patří sem bezpečnostní agentury, zprostředkování práce, činnosti v oblasti pronájmu apod.), kde v roce 2019 používala počítače čtvrtina zaměstnanců.
- Podíl zaměstnanců majících v Česku **přístup z pracovního počítače k internetu** každým rokem mírně narůstá, v roce 2019 tvořil jejich podíl 46 % a za posledních 15 let se téměř zdvojnásobil. Tento ukazatel – na rozdíl od počtu zaměstnanců používajících počítač – drobně klesá s velikostí firmy. Důvodem mohou být omezení přístupu zaměstnanců na internet ze svých pracovních počítačů ze strany zaměstnavatele, která jsou zřejmě praktikována o něco častěji ve větších firmách.
- Počítače s přístupem na internet mají nejčastěji zaměstnanci v mediálním sektoru, v telekomunikacích či v IT (v každém z těchto odvětví více než 91 %). Nejméně často (podobně jako v případě přístupu k počítačům) pak zaměstnanci v ostatních administrativních a podpůrných činnostech (přibližně 23 %).
- Ve srovnání s ostatními zeměmi EU¹ vykazovaly české firmy v roce 2018 **jeden z nejnižších podílů zaměstnanců**, kteří v práci používají internet. Tato skutečnost je mimo jiné podmíněna strukturou českého hospodářství s vysokým zastoupením zpracovatelského průmyslu na celkové zaměstnanosti. Zaměstnanců používajících v práci internet je **nejvíce v severských zemích**, v roce 2018 jich zde bylo víc než 70 %.
- Firmy v posledních letech poskytují svým zaměstnancům pro pracovní účely čím dál častěji **přenosná zařízení s přístupem na internet**. Přenosný počítač, tablet či smartphone měla v roce 2019 v práci k dispozici více než čtvrtina (28 %) zaměstnanců firem s deseti a více zaměstnanci. Tento ukazatel každým rokem narůstá, od roku 2012 **vzrostl více než dvojnásobně**.
- Stejně jako v případě počtu zaměstnanců používajících počítače pro pracovní účely, nalézáme i v případě přenosných zařízení určité **rozdíly v závislosti na velikosti firem** a podle převažující ekonomické činnosti. Mobilní zařízení s přístupem na internet měli v roce 2019 možnost využívat o něco častěji zaměstnanci malých firem (31 %) než středně velkých nebo velkých subjektů (28 resp. 26 %). Nejvíce zaměstnanců používajících přenosná zařízení v práci je v sekci CZ-NACE J *Informační a komunikační činnosti* (77 %), podle předpokladů především v telekomunikacích (87 %). Nejmenší podíl zaměstnanců pracujících s přenosnými zařízeními byl v posledním šetření v textilním průmyslu (12 %), v ostatních administrativních a podpůrných činnostech (14 %) a ve stravování a pohostinství (15 %).
- V mezinárodním srovnání počtu zaměstnanců používajících v práci přenosná zařízení s přístupem na internet byly české podniky za rok 2018 **na jedenácté příčce nad průměrem EU28**, podobně jako např. Velká Británie, Španělsko nebo sousední Rakousko. I v tomto případě jsou rozdíly mezi státy Unie ovlivněny nejen celkovou vyspělostí jednotlivých ekonomik a pokroku v digitalizaci či automatizaci v podnikové sféře, ale z významné části také velikostní a odvětvovou skladbou podniků v ekonomice.

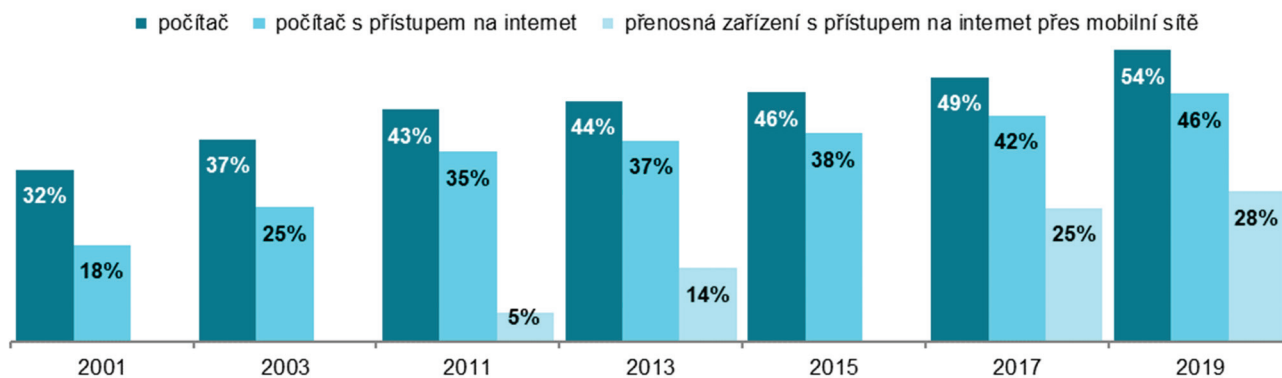
¹ Zdrojem dat pro mezinárodní srovnání je databáze Eurostatu, která byla aktualizována v polovině prosince 2018 a údaje v ní se vztahují k roku 2018: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/comprehensive-database>

Graf 10.1: Zaměstnanci firem v ČR používající v práci vybrané ICT v roce 2019

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní skupině

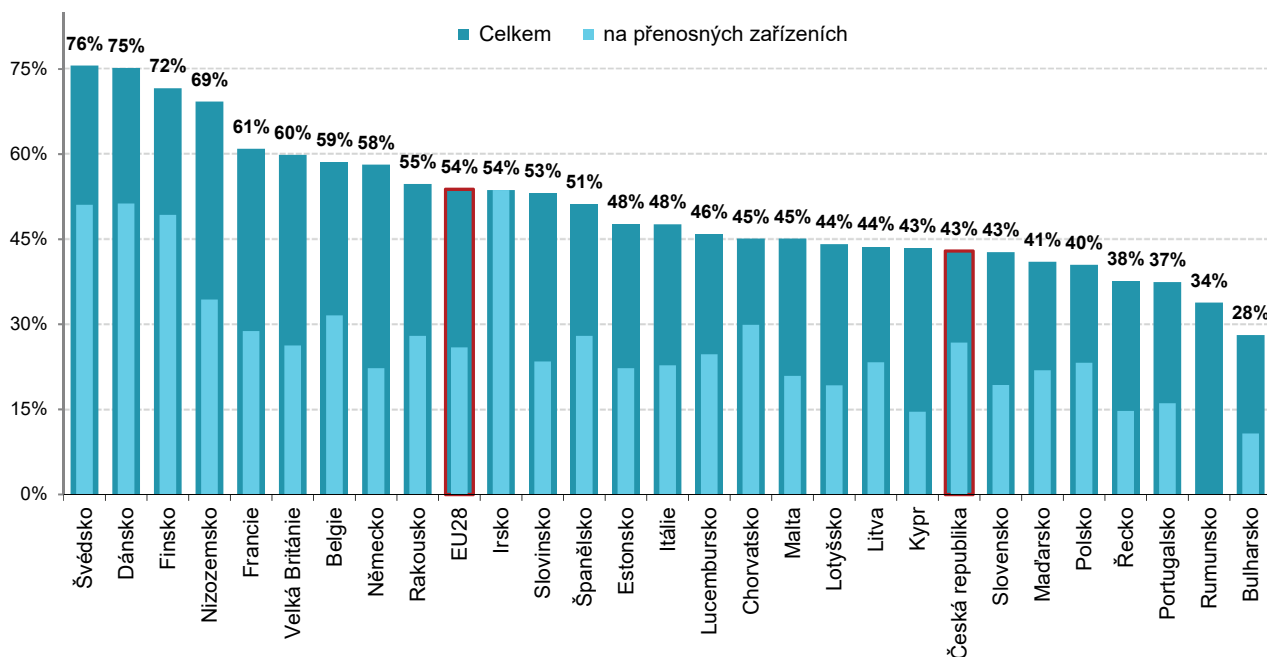
Graf 10.2: Zaměstnanci firem v ČR používající v práci vybrané ICT

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v daných letech

Zdroj: Český statistický úřad, 2019

Graf 10.3: Zaměstnanci firem v zemích EU používající v roce 2018 počítač s přístupem na internet

podíl na celkovém počtu zaměstnanců firem s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

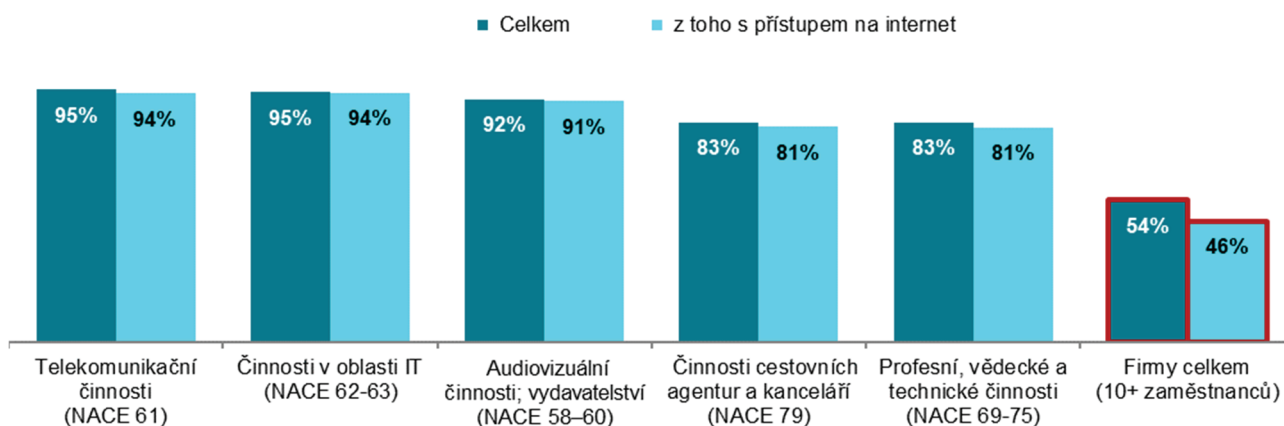
zdroj dat: Eurostat, prosinec 2018

Tab. 10.1: Zaměstnanci firem v ČR používající v práci počítač a jiná ICT v roce 2019

	zaměstnanci používající v práci		
	jakýkoli počítač	počítač s přístupem na internet	přenosná zařízení s přístupem na internet přes mobilní síť
Firmy celkem (10+)	53,6	45,6	27,6
Velikost firmy			
10–49 zaměstnanců	52,2	48,5	31,2
50–249 zaměstnanců	50,8	45,6	27,5
250 a více zaměstnanců	56,0	44,1	25,7
Odvětví (ekonomická činnost)			
Zpracovatelský průmysl	47,0	38,4	20,6
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	63,4	56,3	32,7
Stavebnictví	50,7	47,7	34,1
Obchod a opravy motorových vozidel	72,4	69,7	37,4
Velkoobchod	74,5	69,6	46,5
Maloobchod	53,7	40,4	18,2
Doprava a skladování	60,3	40,3	26,0
Ubytování	45,5	41,7	21,4
Stravování a pohostinství	35,0	25,7	14,6
Činnosti cestovních agentur a kanceláří	83,0	81,3	28,7
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	91,9	91,0	60,8
Telekomunikační činnosti	95,4	94,0	86,5
Činnosti v oblasti IT	94,5	94,1	79,0
Činnosti v oblasti nemovitostí	65,2	62,0	38,5
Profesní, vědecké a technické činnosti	83,0	81,2	53,7
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	24,8	22,6	14,0

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní a odvětvové skupině

Graf 10.4: Zaměstnanci firem v ČR používající v práci počítač – top 5 odvětví v roce 2019

podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané odvětvové skupině